

ЗНАЧЕННЯ КІОТСЬКОГО ПРОТОКОЛУ В КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

Клімат нашої планети постійно змінювався протягом всього часу її існування. Однак, за останнє сторіччя ці зміни почали відбуватись прискореними темпами через викиди в атмосферу великої кількості парникових газів, що спричинили глобальне потепління клімату. Україну теж не оминуть наслідки цього процесу, а тому від нашої держави також вимагається активна участь у вирішенні зазначеної проблеми. Це стає можливим за допомогою практичної реалізації положень Кіотського протоколу до Рамкової конвенції про зміну клімату (далі – Протокол), який був прийнятий у 1997 році. Зауважимо, що хоча цей документ і не позбавлений недоліків, але все-таки має великий інвестиційний потенціал, який, на жаль, не повною мірою використовується Україною.

Глобальне потепління клімату відповідно до Протоколу розуміється як загальна для всього людства проблема, а тому не важливо, в якій точці планети були скорочені викиди парникових газів. Такий принцип надає можливість державам в прямому сенсі надавати допомогу одна одній шляхом реалізації трьох закріплених Протоколом економічно вигідних механізмів:

1. Торгівля квотами, за якої одна держава, обсяг викидів якої не перевищив встановлені Протоколом норми, може продати частину своїх невикористаних квот іншій державі, яка в свою чергу перевищила власні норми.

2. Механізм чистого розвитку (Clean Development Mechanism – CDM), закріплений у ст. 12 Протоколу, якою передбачено можливість реалізації проектів, направлених на захист клімату, в країнах, щодо яких не були встановлені обсяги викидів парникових газів. В рамках даного механізму індустріально розвинуті країни надають країнам, що розвиваються, фінансову підтримку, сучасні технології, тощо. В результаті відбувається зменшення викидів, що в Протоколі розуміється як сертифіковані скорочення викидів (Certified Emission Reduction). Безперечною перевагою цього механізму є можливість залучення приватного капіталу. Однак, під час прак-

тичної реалізації цього механізму проявляється один з недоліків Протоколу. Більшість проектів чистого розвитку реалізуються в Індії та Китаї, які формально мають статус країн, що розвиваються, однак фактично за обсягами викидів перевищують деякі індустриальні країни.

3. Механізм спільної діяльності (ст. 6 Протоколу), що передбачає реалізацію проектів з питань захисту клімату двома індустриальними державами. З самого початку цей механізм розроблявся для країн Центральної та Східної Європи (т. зв. країни-реципієнти), які мають великий потенціал для скорочення викидів парникових газів. Результатом реалізації проектів є отримання одиниць скорочення викидів (Emission Reduction Units).

Наша держава не повною мірою використовує можливості, які надаються Кіотським протоколом. По суті, Україна, навіть, не приховує своїх інтересів, які зводяться лише до вигідного продажу власних квот. Хоча і тут існують великі проблеми. В першу чергу, система обліку парникових газів в Україні є недосконалою. Фактично враховуються лише викиди, що робляться промисловими підприємствами. Однак в самому Протоколі джерелами утворення парникових газів визнаються також сільське та лісове господарство. Однак, ці відомості до кадастру не включаються. Зрозуміло, що метою є свідоме заниження показників і подальший продаж більшої кількості квот, однак за рахунок того ж таки Протоколу можна впроваджувати у сільському та лісовому господарстві виробництво енергії з альтернативних джерел. Завдяки цьому реально буде вирішуватись проблема, пов'язана з викидами парникових газів, створені робочі місця на підприємствах альтернативної енергетики, а кошти, як того вимагає Протокол, будуть використані за цільовим призначенням.

Проблема існує також із витрачання коштів, отриманих від продажу квот. В нашій державі не розроблено належних механізмів контролю. Ці контрольні механізми повинні бути прописані на законодавчому рівні. Наразі ж основним нормативно-правовим актом в даній сфері є постанова Кабінету Міністрів України № 206 від 22 лютого 2006 року «Про затвердження Порядку підготовки, розгляду, схвалення та реалізації проектів, спрямованих на скорочення обсягу антропогенних викидів парникових газів», хоча після підписання Україною протоколу, передбачалось прийняття окремого Закону.

Пріоритетним напрямком для України має стати не продаж квот, а реалізація механізмів спільної діяльності. Наприклад, завдяки цьому механізму вдасться широкого запровадити ресурсо- та енергозберігаючі технології, а також технології з використанням альтернативних джерел енергії. Додатково це дасть змогу зробити Україну менш енергозалежною від імпорту російського газу.

Таким чином, в контексті практичної реалізації положень Кіотського протоколу акценти мають бути зміщені від продажу квот на використання коштів для впровадження новітніх технологій в промисловості та енергетиці. Це дасть змогу не лише механічно поповнювати державний бюджет, але й вирішувати реальні екологічні проблеми, які стають дедалі гострішими для України.

Белогубова О.А.

*ассистент кафедры международного права и международных отношений Национального университета
«Одесская юридическая академия»*

МАТЕРИАЛЬНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТРУДОВЫХ ОТНОШЕНИЙ, ОСЛОЖНЕННЫХ ИНОСТРАННЫМ ЭЛЕМЕНТОМ, В МЕЖДУНАРОДНОМ СУДОХОДСТВЕ

Наряду с коллизионным, в международном частном праве распространен материально-правовой способ регулирования. В. П. Звеков обращает внимание на включение материально-правовых норм, регулирующих частноправовые отношения с иностранным элементом в международное частное право в качестве его неотъемлемой составной части, основанной на внутреннем законодательстве, международных договорах и обычаях.

Важное значение имеет универсальная унификация материальных норм в сфере международного труда. Как указывает В. П. Звеков, в результате деятельности международных отраслевых и региональных организаций расширяется объем унифицированных посредством международных договоров материально-правовых предписаний, охватывающих различные «блоки» трудовых отношений.

Причем следует четко дифференцировать международные документы, в первую очередь международные договоры, хоть со-